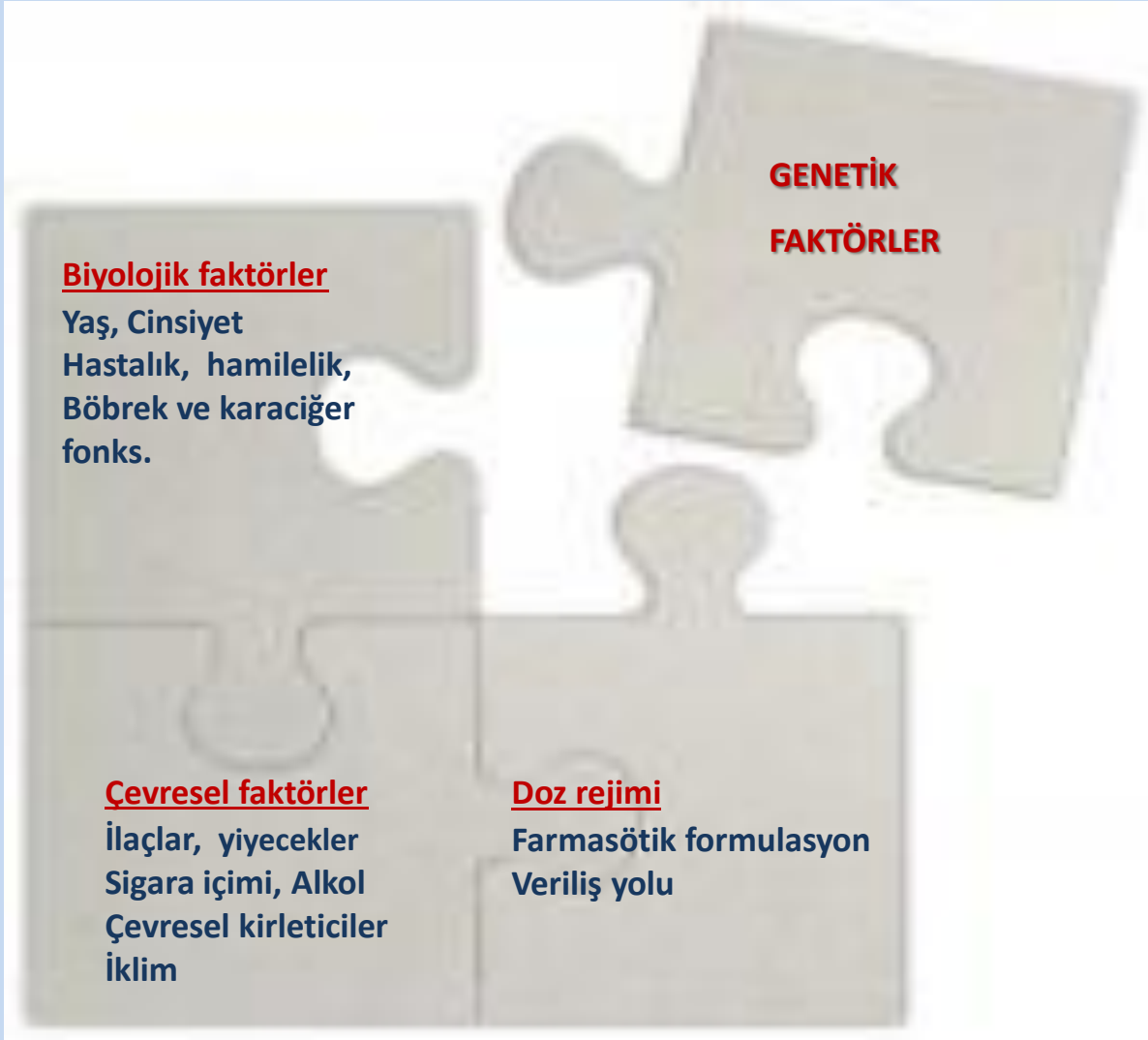
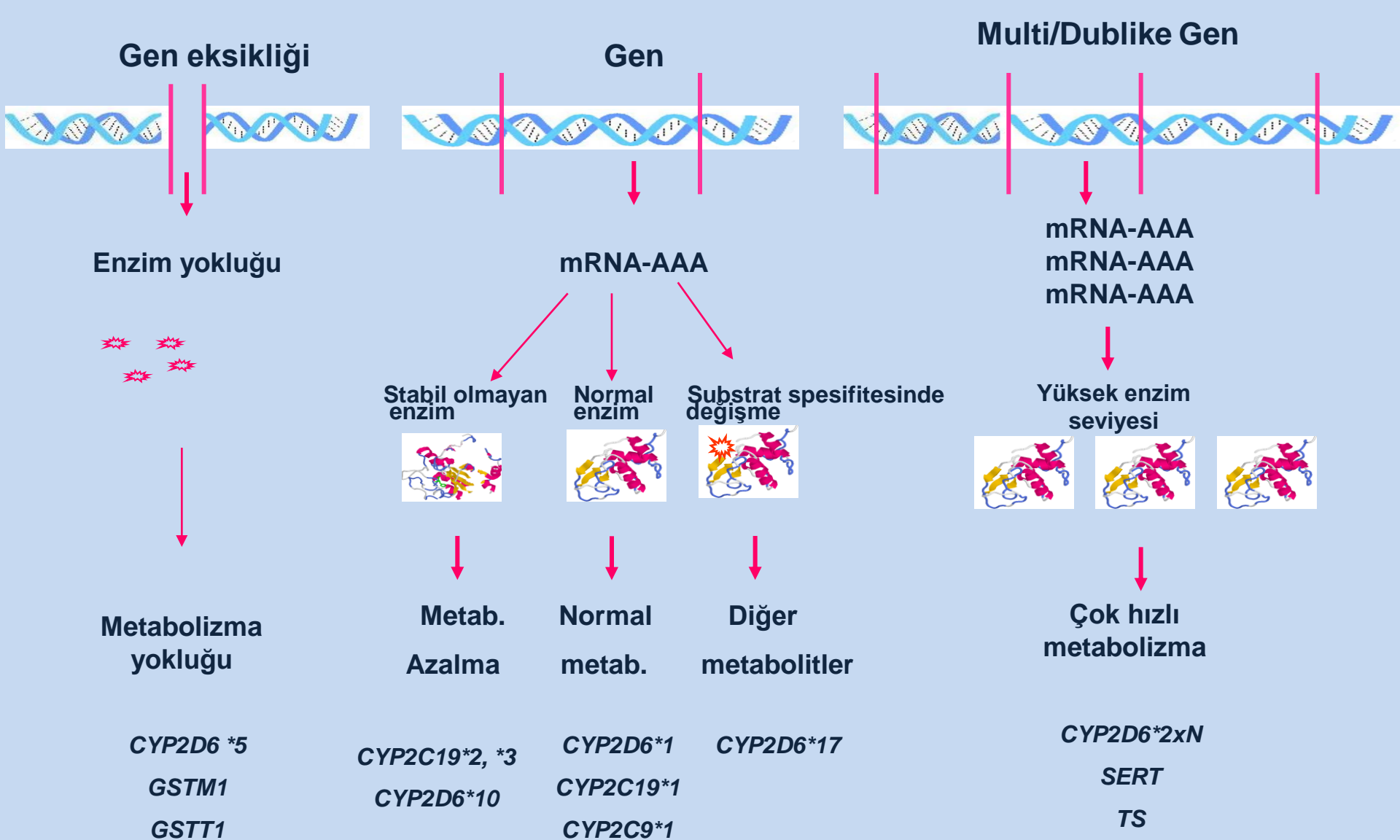

BİREYSELLEŐTİRİLMİŐ İLAÇ
TEDAVİSİ
(FARMAKO- ve TOKSİKOGENETİK)

Advers ilaç reaksiyonları (AİR) son derece ciddi bir sağlık problemidir.

- 1. Hastaneye yatırılma nedenleri arasında yer alıp ciddi vakalarda ölüme neden olabilmektedir (Ciddi AİR hastanede yatan hastalarda % 6.7 olup bunların % 0.32'si ölümlle sonuçlanabilmektedir).**
- 2. Hastanede kalış süresinin uzamasına;**
- 3. Sağlık harcamalarında önemli artışa neden olabilmektedir.**
- 4. İlaçların piyasadan geri çekilmesi ile sonuçlanabilmektedir (1976-2007 yılları arasında 28 ilaç).**

İnsan ilaç metabolizmasında değişikliğe neden olan majör moleküler mekanizmalar.

KÜB içinde yer alan genetik biyogöstergeler

Biyogösterge	İlaç	KÜB
Farmakokinetik		
CYP2C19	Clopidogrel	Zayıf metabolize edicilerde azalmış etki
	Voriconazole; omeprazole; pantoprazole; esomeprazole; diazepam; nelfinavir; rabeprazole	Polimorfik bireylerde ilaç düzeyinde değişiklik
CYP2C9	Celecoxib, Warfarin	Polimorfik bireylerde ilaç düzeyinde değişiklik polimorfizm ve doz
CYP2D6	Atomoxetine; venlafaxine; risperidone; tiotropium bromide; tamoxifen; timolol maleate	Polimorfik bireylerde ilaç düzeyinde değişiklik
	Fluoxetine HCl; fluoxetine ve olanzapine; cevimeline HCl; tolterodine; terbinafine; tramadol ve acetaminophen; clozapine; aripiprazole; metoprolol; propranolol; carvedilol; propafenone; thioridazine; protrytyline HCl; Tetrabenazine	Polimorfik bireylerde ilaç düzeyinde değişiklik ve RİSK
	Codeine sulfate; butalbital,	Çok hızlı metabolize ediciler ve yüksek doz semptomlar
N-asetiltransferaz 2	Rifampin, isoniazid, pyrazinamide; isosorbide dinitrate; hydralazine HCl	Zayıf ve hızlı metabolize ediciler ve toksisite
Tiyopurin metiltransferaz	Azathioprine; thioguanine; mercaptopurine	Mutasyon ile miyelotoksiste riskinde artış
UGT1A1	Irinotecan; nilotinib	Mutasyon ile ilaç düzeyinde değişiklik ve toksisteye yatkınlık
DPD	Capecitabine, 5-FU	Sisitemik toksisite

KÜB içinde yer alan genetik biyogöstergeler

Biyogösterge	İlaç	KÜB
Farmakodinamik		
Düşük dansiteli lipoprotein reseptör	Atorvastatin	Homozigot ve heterozigot ailesel hiperkolestromili bireylerde doz ayarı
G6PD	Rasburicasea; <i>dapsone</i>	Noksanlık ve ciddi hemoliz riski
	Primaquine; chloroquine	Noksanlık ve tolerans
İnsan lökosit antijen-B*1502	Carbamazepine	Ciddi deri reaksiyonları
İnsan lökosit antijen-B*5701	Abacavir	Aşırıduyarlılık reaksiyonları
Üre siklus hastalık noksanlığı	Valproic acid	Hiperammonemik ensefalopati gelişimi
Vitamin K epoksit redüktaz	Warfarin	polimorfizm ve doz
Chemokine (C-C motif) reseptör 5	Maraviroc	Sadece chemokine (C-C motif) reseptör 5-tropic human immunodeficiency virus-1 için

Farmako-Toksikogenetik biyogösterge	İLAÇ	Test amacı
Test-GEREKLİ <i>EGFR ekspres.</i> <i>HER2/NEU aşırı ekspres.</i> <i>CCR-5-tropik</i> <i>HIV-1</i> <i>Philadelphia krmz. Bulunuşu</i>	Cetuximab Trastuzumab Maraviroc Dasatinib	Etki Etki Etki Etki
Test-ÖNERİLEN <i>HLA-B*1502</i> <i>HLA-B*5701</i> <i>CYP2C9</i> <i>VKORC1</i> <i>Protein C noksnlığı</i> <i>TPMT polimorfz.</i> <i>UGT1A1 polimorfz.</i> <i>G6PD noksnlığı</i> <i>Üre siklus hastalığı</i>	Carbamazepine Abacavir Warfarin Warfarin Warfarin Azathioprine, mercaptopurine, thioguanine Irinotecan Rasburicase Valproic asit	Güvenl. Güvenl. Güvenl. Güvenl. Güvenl. Güvenl. Güvenl. Güvenl. Güvenl. Güvenl. Güvenl.

Farmako-Toksikogenetik biyogösterge	İLAÇ	Test amacı
Sadece-BİLGİ <i>c-KIT ekspresyon</i> <i>CYP2C19 polimorfz.</i> <i>CYP2C9 polimorfz.</i> <i>CYP2D6 polimorfiz.</i> <i>DPD noksnlığı</i> <i>EGFR ekspresyon</i> <i>G6PD noksnlığı</i> <i>NAT polimorfzm.</i> <i>Philadelphia kromozom noksnlığı</i> <i>PML/RAR gene ekspresyon</i>	Imatinib Voriconazole Celecoxib Atomoxetine, tamoxifen, voriconazole Capecitabine, fluorouracil Erlotinib Rasburicase, primaquine Isoniazid, rifampin Busulfan Tretinoin	Etki Güvenl. Güvenl. Etki, Güven. Etki, Güven. Etki, Güven. Güvenl. Güvenl. Etki Güvenl. Güvenl. Etki Güvenl.

SONUÇLAR

- ❑ İlaç yanıtı ve AİR'da bireyler arasındaki farklılıklar ciddi sağlık problemlerinden biridir. Sorunun aşılmasında bireyler arasındaki genetik farklılıklar önemli rol oynamaktadır.
- ❑ Bu farklılıkların belirlendiği genetik testler ilaçların etkililiğinde ve güvenliliğin belirlenmesinde büyük bir potansiyele sahiptir.
- ❑ Bu testlerin klinik uygulaması multidisipliner çalışmayı gerektirmektedir.
- ❑ Eczacılara, farmakogenetik testlerin klinik uygulamasında test sonuçlarının yorumlanmasında önemli bir görev düşmektedir.